

Wat is de Nederlandse Sojacoalitie?

Tien Nederlandse organisaties hebben zich georganiseerd in de Nederlandse Sojacoalitie: Both ENDS (secretariaat), Cordaid, FairFood, Greenpeace Nederland, ICCO, IUCN Nederlands Comité, Kerkinactie, Milieu-defensie, Solidaridad en Wereld Natuur Fonds. Het non-profit onderzoeks- en adviesbureau AIDEnvironment biedt inhoudelijke ondersteuning.

De mondiale sojaproblematiek vraagt om mondiale oplossingen. De Nederlandse Sojacoalitie werkt daarom samen met een groot aantal organisaties in Zuid-Amerika, Europa, de Verenigde Staten, India en China. Zo onderhoudt zij contacten met Zuid-Amerikaanse (boeren)organisaties, lokale bevolkingsgroepen die verdreven zijn door de oprukkende sojateelt, kleine sojaboeren, organisaties die lobbyen tegen het landbouwbeleid van de Wereldhandels-

organisatie en organisaties die zich richten op de discussie rond genetisch gemanipuleerde soja.

Wat wil de Nederlandse Sojacoalitie?

Gezien de omvang en de urgentie van de problemen dringt de Nederlandse Sojacoalitie er bij alle relevante spelers op aan om bij te dragen aan het terugdringen van de impact van productie, transport, verwerking en consumptie van soja. Enerzijds door te streven naar een verantwoorde productie en het verduurzamen van de sojaketen. Anderzijds door een discussie te starten over de rol van onze bio-industrie en vleesconsumptie bij deze problematiek. De coalitie richt zich tot consumenten, bedrijfsleven en bestuurders om de effecten van de sojateelt onder de aandacht te brengen. Daarnaast stimuleert en ondersteunt zij deze spelers in het zoeken naar oplossingen.

De Nederlandse Sojacoalitie

De mondiale sojaproblematiek vraagt om mondiale oplossingen. Gezien de omvang en de urgentie van de problemen dringt de Nederlandse Sojacoalitie er bij alle relevante spelers op aan om bij te dragen aan het wereldwijd terugdringen van de impact van productie, transport, verwerking en consumptie van soja.

Meer informatie

Secretariaat Nederlandse Sojacoalitie

ENDs

contactpersoon: Tamara Mohr

telefoon: 020-6230823

e-mail: tm@bothends.org

www.bothends.org

Vormgeving: Ruparo (Ivo Sikkema), Amsterdam.

Foto's: Juan Pratginestós – WWF Brazilië, Russell E. Koeller Family Farms, Alcides Faria, Brent Millikam, Both ENDS.

Memisa-Mensen in Nood-Westenaktie

Wat is het probleem?

Soja is in de afgelopen jaren uitgegroeid tot een van de belangrijkste mondiale handelsgewassen. Nederland is – na China – de grootste soja-importeur ter wereld en is als grote verwerker een belangrijke speler op de wereldmarkt. Soja is zeer eiwitrijk en wordt in Europa vooral gebruikt voor de productie van veevoer.

Voor de sojateelt worden in Zuid-Amerika grote oppervlakten tropisch bos en savanne gekapt. Soja is daarmee een hoofdoorzaak van vernietiging van de natuur geworden. De expansie van soja gaat eveneens gepaard met conflicten over landrechten, schending van arbeidsrecht, milieuvervuiling, bodemerosie, gezondheidsproblemen en verlies van lokale voedselzekerheid en werkgelegenheid in Zuid-Amerika.

De Nederlandse bio-industrie maakt op grote schaal gebruik van soja die in Zuid-Amerika wordt geproduceerd. Van alle geïmporteerde soja wordt negentig procent verwerkt in veevoer. Vooral

vleeskuiken-, varkens- en rundveehouders profiteren van de goedkope import van soja. Terwijl Nederland hierdoor kampt met een ernstig mestoverschot moeten in Zuid-Amerika de onttrokken voedingsstoffen weer aangevuld worden met grote hoeveelheden vervuilende kunstmest. Tegelijkertijd houdt de goedkope soja-import een duurzamere regionale veevoerproductie in Nederland en Europa tegen, omdat wij geen veevoer kunnen produceren dat hiermee kan concurreren.

- *Er verdwijnt jaarlijks 1,5 tot 2 miljoen hectare tropisch bos en savanne voor de sojateelt (de helft van de oppervlakte van Nederland);*
- *Kleine boeren en lokale gemeenschappen worden van hun land verdreven om plaats te maken voor grootschalige sojateelt;*
- *Sojateelt genereert nauwelijks werkgelegenheid; tegelijkertijd zijn de arbeidsomstandigheden in sommige productiegebieden zeer slecht;*
- *Soja wordt voor de export geproduceerd en draagt niet bij aan voedselproductie voor de lokale markt;*
- *Negentig procent van alle soja wordt gebruikt in veevoer. Daarmee is zij een belangrijke motor achter de bio-industrie, een sector die ernstige milieuvervuiling en dierenleed veroorzaakt en bijdraagt aan een oneerlijke voedselverdeling;*
- *Het gebruik van genetisch gemanipuleerde zaden neemt hand over hand toe. Behalve dat genetische manipulatie een onberekenbare techniek is, stijgt hiermee nu al het gebruik van kunstmest en bestrijdingsmiddelen. Gevolgen zijn onder meer erosie, watervervuiling en gezondheidsproblemen.*

Wat kunt u doen?

Consumenten

Met publiekscampagnes brengt de coalitie de vaak onbekende, negatieve gevolgen van sojateelt en -expansie onder de aandacht van de consument, met als belangrijkste punten:

- de relatie tussen de Nederlandse (vlees)consumptie en de verslechtering van het milieu en de sociaal-economische situatie in productielanden. Door minder of bewuster vlees te eten (zoals biologisch vlees) kan iedereen een bijdrage leveren;
- importeurs en verwerkers kunnen door middel van inkoopcriteria zorgen voor een meer verantwoorde sojateelt. Consumenten kunnen, samen met de organisaties in de Nederlandse Sojacoalitie, druk uitoefenen op deze bedrijven;
- door te vragen naar de herkomst van soja, bijvoorbeeld in de supermarkt of bij bedrijven, kunnen consumenten druk uitoefenen zodat maatschappelijk verantwoord ondernemen serieus genomen wordt.

Bedrijven

Ook bedrijven hebben een verantwoordelijkheid. Binnen een breed samenwerkingsverband van Braziliaanse niet-gouvernementele

organisaties zijn sociale en ecologische minimumcriteria opgesteld voor de productie van soja. De minimale eisen vormen voor de leden van de Nederlandse Sojacoalitie de basis voor overleg met in Nederland gevestigde bedrijven, multinationals en banken.

De minimumeisen die gesteld worden zijn:

- de soja is geproduceerd met inachtneming van de lokale wetgeving op het gebied van landbezit, arbeidsrechten, het milieu en de vrijheid om zich te organiseren;
- de sojaproductie en het transport hebben niet geleid tot aantasting van ecologisch waardevolle gebieden zoals tropische regenwouden, savannes of moerasgebieden;
- de sojaproductie voldoet aan de internationale en nationale milieueisen met betrekking tot gebruik en beheer van water en bodem;
- de soja is geproduceerd op percelen

van gelimiteerde grootte (met het oog op de bescherming van biodiversiteit en lokale boeren en om erosie tegen te gaan);

- de soja mag niet afkomstig zijn van grond die na een nader te bepalen datum is ontbost om zo verdere ontbossing tegen te gaan;
- er wordt markttoegang geboden voor kleinschalige producenten;
- de soja is niet genetisch gemanipuleerd.

Bestuurders

De rol van nationale overheden in de verduurzaming van de sojaketen is van cruciaal belang. Zij dienen regelgeving te maken om alle bedrijven ertoe te verplichten concrete maatregelen te nemen. Koplopers moeten beloond worden en achterblijvers ontmoedigd. Het bedrijfsleven heeft zelf ook baat bij heldere regelgeving die geldt voor alle bedrijven. Gelijke monniken, gelijke kappen. Alleen overheden kunnen dit garanderen. De Nederlandse Sojacoalitie stimuleert ontwikkeling van deze regelgeving.